

q̄ tūc deo gr̄as agūt: qñ illis accidit lucrū:
b̄ ē: p̄fiteb̄ tibi cū b̄nfecer̄ ei: laudabit te
dicet: v̄e q̄ tu es de⁹ me⁹: liberauit me d̄ car
cere: ⁊ p̄fitebor illi. Venit illi lucrū cōfitef:
venit hereditas cōfitef: panis damnū blas
phemat. Qualis filius es: quia qñ te pater
emēdat: tūc tibi displicet: Non emēdaret:
nisi displiceret: aut si sic displiceret vt odif
set: nō ille te emēdaret. Gr̄as age ergo emē
datori: vt accipias hereditatē a deo qui te
emendat. Erudiris cū emēdaris: sed mul
tum emēdat: q̄ magnū est qd̄ habes acci
pere. Nā si appendas qd̄ emēdaris cuz eo
qd̄ acceptur⁹ es: inuenies: quia nihil ē qd̄
emēdaris. Apl̄s Paul⁹ b̄ dicit: Etenī qd̄
ad p̄sens est tēporale leue tribulatiōis nr̄e:
iuxta incredibile modū eterne glorie pon
dus operat̄ in nobis. Sed qñ: Nō respici
entib⁹ inq̄t q̄ vident: s̄ que nō vident: non
q̄ tpalia: sed q̄ eterna. Que em̄ vident tē
poralia sūt: q̄ aut nō vident efn̄a. Et itez.
Nō sunt cōdigne passiōes hui⁹ t̄pis: ad fu
turā gloriā q̄ reuelabit̄ i nobis. Quid ḡ est
quod pateris: Sed semp pateris cōcedo:
ex quo natus es p̄ oēs etates tuas: vsq̄ ad
senectā tuam: quousq̄ morieris: puta q̄ b̄
pateris qd̄ est passus Job. Quod ille pas
sus est aliquot dieb⁹: aliquis patiat̄ ab ip̄a
infantia. Qd̄ pateris trāsit: finit: qd̄ acce
ptur⁹ es finē nō habebit. Nolo iam eques
penā cū premio: tēporale equa eternitati si
potes. Cōfiteb̄ tibi cū b̄nfeceris ei. Noli
te esse tales fratres: videte q̄ p̄pterea dici
mus hec: p̄pterea cantam⁹: p̄pterea tracta
tur: p̄pterea sudat. Noli te facē ista: nego
cia v̄ra vos p̄bant. Aliqñ in negotio v̄ro
auditis verū ⁊ blasphematis: ecclesiā blas
phematis. Quare: Quia christiani estis.
Si sic est: duco me in pte Bonati: pagan⁹
volo esse. Quare: Quia momordisti panē
⁊ dolent dentes. Qñ videbas ip̄m panem
laudabas: cepisti māducare ⁊ dolēt dētes:
id est qñ audiebas sermonē dei collauda
bas: cum tibi dicit: fac hoc: blasphemas.
Noli sic velle: hoc dic: bon⁹ ē panis: s̄ ego
nō possum illū māducare. Nūc aut si ocu
lis vides laudas: cū ceperis dentes p̄mere
dicis: mal⁹ ē panis iste. Et q̄lis ē ille qui illū
fecit: Ita fit vt cōfitearis deū: qñ tibi b̄nfe
cit deus: ⁊ mētians qñ cantas: b̄ndicā do
minū in omni tpe semp laus ei⁹ i ore meo.
Exigū de corde tuo cātatio labioꝝ tuorū:
cantasti in ecclesia: benedicā dñm in omni
tpe. Quō in omni tpe: Si omni tpe lucrū:

omni tpe benedicif. Si aliqñ ē damnū nō
benedicif: s̄ blasphemaf. Certe q̄ nō b̄ndi
cis in oī tpe: certe q̄ si semp laus ei⁹ in ore
tuo est: eris talis qualē mō descripsit. Con
fiteb̄ tibi cuz b̄nfeceris ei. **Introibit
vsq̄ in p̄genes patrū suorū:** Id est
imitabit patres suos: q̄a iniqui quō sunt:
nō habēt fratres vel p̄res: Antiqui inq̄ pa
tres sunt p̄sentū: ⁊ mō q̄ iniqui sūt: patres
sunt posterioꝝ inq̄rū: quō p̄res iustoz an
tiqui iusti p̄res sūt iustoz: quō et q̄ mō sunt
p̄res: sunt eoz q̄ futuri erūt. Ostēdere vo
luit sp̄s sanct⁹: q̄ nō est mala eq̄tas: qñ ad
illā inuermat: s̄ b̄i ab origine vsq̄ ad p̄ge
niē patrū suorū: patrē suū habēt. Buos ge
nuit Adā: ⁊ in vno inq̄tas: ⁊ i vno iusticia.
Iniq̄tas in Cayn: iusticia i Abel. Preua
luisse videt iniq̄tas sup iusticiā: q̄ occidit
Cayn iniustus Abel iustū innocentē. Nū
quid manet: Sed dñabunt eis recti manet.
Veniet manet: ⁊ videbit vbi sit Abel: ⁊ vbi
Cayn. Sic oēs q̄ fm̄ Cayn: ⁊ sic oēs q̄ fm̄
Abel vsq̄ i finē secl̄i. **Introibit vsq̄ i p̄ge
nies patrū suorū: Usq̄ in eternū nō vi
debit lūmē.** Quia ⁊ hic cū esset in tene
bris erat gaudēs falsis bonis: ⁊ nō amans
bona vera: ⁊ iō hinc ad tartarū ibit: a tene
bris somnioꝝ excipiet̄ eū tenebre tormēto
rū. Ergo vsq̄ in eternū nō videbit lumen.
Sed q̄re b̄: Qd̄ posuit in medio psalmo: b̄
⁊ in fine. **Homo cū in honore esset
nō intellexit: comparat⁹ ē iumētis
insensatis: ⁊ siliis fact⁹ ē illis.** Vos
aut fr̄es cōsiderate vos homines factos ad
imaginem ⁊ similitudineꝝ dei. Imago dei in
tus ē: nō est i corpe: nō est in aurib⁹ istis q̄s
videtis: ⁊ oculis: ⁊ narib⁹: ⁊ palato: ⁊ mani
bus ⁊ pedib⁹: sed ē facta mens vbi ē intel
lectus: vbi ē mens: vbi ratio inuigilāde ve
ritatis: vbi ē fides: vbi ē spes v̄ra: vbi cari
tas v̄ra: Ibi h̄z de⁹ imaginē suā: v̄l ibi intel
ligitis ⁊ videtis: q̄ ista trāseūt: q̄ sic dixit in
alio psalmo: Qd̄ i imagine ābulet hō: tñ
vane p̄turbabit: thesaurizat ⁊ nescit cui cō
gregabit ea. Nō turbemī q̄ q̄liacūq̄ s̄ ista
trāsitoria sūt: si hoies estis in honore positi
⁊ intelligit̄. Nā si hoies i honore positi nō
intelligit̄: cōpami iumētis insensat̄: ⁊ siles
efficiunt̄ illi. **Explicit Trac. de p̄s. XLVIII.
Incipit Trac. de p̄s. XLIX. Prefatio**
Quantū nobis valeat sermo dei ad
correctiōz vite efn̄e: ⁊ ad sperāda
b̄nia ei⁹: penasq̄ metuēdas: vnus
q̄sq̄ in se metiat̄: ⁊ p̄sciētā suā ante oculos

Alia tra.
t̄ insipieribus.

eius sine dolo ponat: ne sibi blandiatur in tanto piculo: quoniam et ipse dominus deus noster: videtis quod nulli blandis: et si consolatur nos promittendo bona sua: et confirmando spem nostram: male viventibus tamen et contemnētibz verbū suū oīno non parcat. Interrogat se unusquisque cum tempore est: et videat ubi sit: et aut perseueret in bono: aut mutetur a malo. Sicut enim dicit in hoc psalmo: Non quicquid homo: aut quicquid angelus: sed

Expositio psalmi.

Alia lra.
t Et

Deus deorum dominus locutus est. Loquendo autem quod egit: Vocauit terram. A solis ortu usque ad occasum: Qui vocauit terram a solis ortu usque ad occasum: dominus noster et saluator est Iesus christus: verbū caro factum est ut habitaret in nobis. Dominus igitur noster Iesus christus deus deorum est: quod per ipsum facta sunt omnia: et sine ipso factum est nihil. Verbum dei: si deus est: utique deus deorum est. Utrum autem sit deus: euangelium respondet: In principio erat verbum: et verbum erat apud deum: et deus erat verbum. Et si omnia per ipsum facta sunt: sicut consequenter dicit: et deus si quod facti sunt: per ipsum facti sunt. Unus enim deus non factus: et verus deus ipse solus. Ipse autem solus deus: pater et filius et spiritus sanctus: unus deus. Bui ergo quorum deus verus est: qui sunt aut ubi sunt: dicit alius psalmus. Beatus stetit in synagoga deorum: in medio autem deos discernit. Adhuc nescimus ne forte deus aliqui in celo congregati sunt: et in eorum congregatione: hoc est enim in synagoga stetit deus discernere illos. Videte in eodem psalmo quibus dicat: Ego dixi deus estis: et filii excelsi omnes. Vos autem ut homines moriemini: et sicut unus ex principibus cadetis. Manifestum est igitur: quod homines dixit deos: ex gratia sua deificatos: non de substantia sua natos. Ille enim iustificat qui per semetipsum non ex alio iustus est: et ipse deificat qui per seipsum non alterius participatione deus est. Qui autem iustificat: ipse deificat: quod iustificando filios dei facit. Bedit enim eis patres filios dei fieri. Si filii dei facti sumus: et deus facti sumus: sed hoc gratia est adoptionis: non nature generationis. Unicus enim dei filius deus: et cum patre unus deus: dominus et saluator noster Iesus christus: in principio erat verbum: et verbum erat apud deum: verbum deus. Ceteri qui sunt deus gratia ipsi sunt: non de substantia eius nascuntur ut hoc sint quod ille: sed ut per beneficium perveniant ad eum: et sint coheredes christi. Quia enim caritas est in illo herede: ut voluerit

habere coheredes. Quis enim avarus homo velit habere coheredes: Sed et qui invenit vellet: dividet cum eis hereditatem: minus habens ipse dividens quam si solus possideret. Hereditas autem in qua coheredes christi sumus: non minuit copia possessorum: nec fit angustior numerositate coheredum: sed tanta est multis quanta paucis: tanta singulis quanta omnibus. Videte inquit apostolus: quale dilectionem nobis dedit deus. ut filii dei vocemur et simus. Et in alio loco: Dilectissimi filii dei sumus: et nondum apparuit: quid erimus. Ergo sumus in spe: nondum in re. Scimus autem inquit: quoniam cum apparuerit: similes ei erimus: quoniam videbimus eum sicuti est. Unicus similis nascendo: nos similes vivendo. Non enim ita similes ut ille qui hoc est quod ille a quo genitus est. Nos enim similes non equales: ille quia equalis: ideo similis. Audiamus qui sunt deus facti iustificati: quia filii dei dicuntur: et deus qui non sunt deus: quibus ille deus deorum terribilis est. Bicit enim alius psalmus: Terribilis est super omnes deos. Et quasi quereretur: quos deos: quoniam deus gentium demonia. Bui gentium demonia terribilis: deus a se factis filius amabilis. Proinde confitentes maiestatem dei utrosque invenio: et demonia confessi sunt christum. Tu es christus filius dei vivi: dixit Petrus. Scimus qui sis: tu es filius dei: dixerunt demones. Parum audio confessionem: sed non parem invenio dilectionem: imo vobis dilectionem: ibi timorem. Quibus ergo amabilis filii sunt: quibus terribilis filii non sunt. Quibus amabilis deos illos fecit: quibus terribilis non esse deos convincit. Hi enim deus sunt: illi deus putant. Nos deos facit veritas: illos error existimat. Beatus igitur deorum dominus locutus est. Locutus est multis modis: Per angelos ipse locutus est: per prophetas ipse locutus est: per omnes prophetas locutus est ipse: per apostolos suos ipse locutus est: per fideles suos ipse loquitur: per humanitatem nostram cum aliquid verum dicimus: ipse loquitur. Videte itaque loquendo multipliciter: multis modis per multa vasa: per multa organa: ipse tamen sonat ubique tangendo: modificando: inspirando. Videte quid egerit. Locutus est enim et vocavit terram. Quam terram: An forte africam propter eos qui dicunt: ecclesia christi pars Bonati est. Solaz quidem africam non vocavit: sed et africam non separavit. Qui enim vocavit terram a solis ortu usque ad occasum: nullas reliquit partes quas non vocaverit

in sua vocatione et africanam inuenit. Gaudeat ergo in unitate: non supbiat in diuisione. **Beneficim?** quia vox dei deorum: et in africanam venit: non in africa remansit. Vocauit enim terram a solis ortu usque ad occasum. Non est ubi lateant insidie hereticorum: non habent in qua se umbra falsitatis abscondant. Nec enim est qui se abscondat a calore eius. Qui terram vocauit: et totam terram vocauit. Qui terram vocauit: tantam vocauit quam fabricauit. Quid mihi exurgit pseudo christi et pseudo prophete? Quid est quod me verbis captiosis illaqueare moluntur dicentes: Ecce hic est christus: ecce illic est. Non audio ostendentes partes: deus deorum totum mihi ostendit: qui vocauit terram a solis ortu usque ad occasum: totum redemit: partes autem id est calumniantes condemnauit. Sed audieram a solis ortu usque ad occasum vocauit terram. Unde cepit vocare quod vocauit. Et hoc audite. **Ex syon species decoris eius.** Certe recordatur psalmus euangelio dicenti: Per omnes gentes: incipientibus ab hierusalem. Audi per omnes gentes: vocauit terram a solis ortu usque ad occasum. Audi incipientibus ab hierusalem: ex syon species decoris eius. Ergo vocauit terram a solis ortu usque ad occasum: concordat verbis domini dicentis: Oportebat christum pati: et resurgere a mortuis tertia die: et predicari in nomine eius penitentiam et remissionem peccatorum per omnes gentes. Omnes enim gentes: a solis a solis ortu usque ad occasum. Quod uero ex syon species decoris eius: quod inde cepit decus euangelii eius: quod inde annunciarum cepit speciosus forma pre filiis hominum: concordat verbis domini dicentis: Incipientibus ab hierusalem. Locinunt noua veteribus: vetera nouis. Bicut ad inuicem seraphim duo: Sanctus sanctus sanctus dominus deus sabaoth. Nec consonant duo testamenta: et una uocem habent duo testamentum: audiat uox concinentium testamentorum: non calumniantium exheredatorum. Fecit ergo ista deus deorum: vocauit terram a solis ortu usque ad occasum: ex syon procedite specie sua. Ibi enim erant discipuli qui acceperunt spiritum sanctum quadragesimo post resurrectione eius die missum de celo. Inde euangelium: inde predicatio: inde impletur orbis terrarum: et hoc in gratia fidei. Nam cum ipse dominus uenisset: quod passurus uenit: occultus uenit: et cum esset fortis in se: infirmus in carne apparuit. Oportebat eum uideri ut non intelligeret: preueniri ut occideret. Erat glorie

species in diuinitate: sed hec latebat in carne. Si enim cognouissent: nunquam dominum glorie crucifixissent. Sic ergo inter iudeos: sic inter inimicos ambulauit occultus: mira facies: mala patiens: donec suspenderet in ligno: uideretque pedentem iudei magis magisque preterneret: et ante crucem caput agitates diceret: Si filius dei est: descendat de cruce. Occultus ergo erat deus deorum: et uoces edebat magis ex compassione nostra: quam ex maiestate sua. Unum enim ille uoces nisi ex nobis assumptus: Deus deus meus ut quod me dereliquisti. Quia autem pater filium dereliquit: aut filius patrem? Nonne unus deus filius et pater? Nonne uerissimus: ego et pater unus sumus. Unum ergo deus meus ut quod me dereliquisti: nisi quia in carne infirmitatis agnoscebat uox peccatoris. Qui enim suscepit similitudinem carnis peccati: cur non susciperet similitudinem uocis peccati? Occultus ergo deus deorum: et cum inter homines ambulauit: et cum esuriuit et sitiuit: et cum fatigatus sedit: et cum lassato corpore dormiuit: et cum apprehensus: et cum flagellatus: et cum ante iudicem positus: et cum supbienti respondit: Non haberes in me potestatem: nisi data tibi fuisset desuper: et quod ductus ad victimam coram tondente se non aperuit os suum: et quod crucifixus: et quod sepultus: semper occultus deus deorum. Quid postea quam resurrexit? Mirati discipuli: et primo non crediderunt: donec tangeret atque palparet. Sed caro resurrexerat: quia caro mortua erat: Diuinitas que mori non poterat: adhuc etiam in carne resurgens latebat. Uideri forma potuit: teneri membra: palpari cicatrices: uerbum per quod facta sunt omnia: quod uidet quis tenet: quis palpat. Et tamen: uerbum caro factum est: et habitauit in nobis. Et qui tenebat hominem Thomas intelligebat ut poterat deum. Palpatis enim cicatricibus exclamauit: Dominus meus et deus meus. Ostendebat tamen dominus eam formam: eamque carnes quam in cruce uiderat: que in sepultura posita fuerat. Fuit cum eis quadraginta dies: impijs iudeis non se demonstrauit. Illis demonstrauit se qui in eum crediderant antequam crucifigeret: ut quos crucifixus dimiserat titubantes: resurgens faceret fortes. Beinde quadragesimo die commendans ecclesiam suam: id est vocatam terram a solis ortu usque ad occasum: ne haberet excusationem quod uolunt in scismate deperire: ascendit in celum: dicens eis: Eritis mihi testes in hierusalem: unum species decoris eius: et in tota iudea: et

samariā: et usque in totam terrā. **H**is enim dictis: nubes suscepit eum: Intuebant illi quē nouerant: nouerant tamē in humilitate nō dum in claritate. Et cū ab eis iret in celum: admoniti sunt voce angelica dicēte: Quid statis viri galilei: **H**ic Iesus quē videtis ire: sic veniet quē admodum videtis eum euntē in celum. Ascēdit ergo: Regressi illi letantes manserūt in ciuitate sū eius pceptū donec impleant spiritus sancto. Quid aut dictū erat **T**hōme palpanti: Quia vidisti credidisti: beati qui nō viderūt et crediderūt. **P**redicti sumus: terra illa vocata a solis ortu usque ad occasum nō vidit et credit. **O**ccultus ergo deus deorum: et eis inter quos ambulauit: et eis a quib⁹ crucifix⁹ est: et eis a quorū oculis resurrexit: et nobis qui credimus in celo sedentē quē non vidim⁹ i terra ambulantē. **S**ed si videremus nōne hoc viderem⁹ quod iudei viderūt et crucifixerunt: Plus est quod nō vidētes christū credimus deū: quā quod illi videntes nō nisi hominem putauerūt. Illi deniq⁹ male putando mortificauerūt: nos bñ credēdo viuificābimur. Quid ergo fratres: Ille de⁹ deorum et tūc occult⁹: et mō occultus: nūquid semp occult⁹: **N**ō plane: Audi sequētia. **D**e⁹ manifestus veniet. Qui venit occult⁹: veniet manifestus. Venit occult⁹ iudicandus: veniet manifest⁹ iudicatur⁹. Venit occultus vt ante iudicē staret: veniet manifestus vt etiā de iudiciis iudicet. **V**eniet manifestus et nō silebit. Quid enim modo silet: Et vñ sunt que dicimus: vnde ista pcepta: vnde ista monita: vnde ista tuba terroris: **N**ō silet: et silet. **N**ō silet admonēdo: silet a iudicādo. **N**ō silet pcepto: silet a iudicio. **P**atē em peccatores quotidie mala faciētes: deū nō curātes: nō in cōsciētia sua: nō in celo: nō in terra: nō eū latent hec oīa: et vniuersalit oēs admonet: et qñ aliquos flagellat i terra admonitio est: nōdū dānatio. Silet ergo a iudicio: occultus in celo est: adhuc interpellat p nobis. **P**atens est sup peccatores: nō exercens irā: sed expectās penitentiā. **V**icit alio loco: Tacui: nūquid semp tacebo: **Q**ñ ergo nō tacebit: **D**eus manifest⁹ veniet. Et q⁹ deus: **D**eus noster: et ipse de⁹. Quis deus noster: **N**ō em deus ē qui nō est noster de⁹: **B**ij gētiū demonia. **D**e⁹ christianorū ver⁹ de⁹. Ipse veniet s manifest⁹: nō adhuc illudēd⁹: nō adhuc alapād⁹: nō adhuc flagellād⁹. **V**eniet: s manifest⁹: nō adhuc calamo

i capite pcutiend⁹: nō adhuc crucifigēd⁹: occidendus: sepeliendus: quia hec omnia occult⁹ deus pati voluit: **V**eniet manifestus et non silebit. Quia vō ad iudiciū veniet: sequētia docent. **I**gnis ante eu prebit. Timeam⁹: timeamur: et nō timebimus. **I**gnē palea timeat: auro quid facit: **E**st autem nunc in potestate quid facias: ne illud quod et te nolente venturum est: non correctus experiaris. Si em possemus facere fratres: vt dies iudicij non veniret: puto quia nec sic erat male viuendū. Si nō veniret ignis diei iudicij: et sola peccatorib⁹ imineret sepatio a facie dei: i quibet essent affluētia deliciarū: nō vidētes a quo creati sunt: et separati ab illa dulcedine ineffabilis vultus eius: i qualibet eternitate et impunitate peccati: plangere se deberēt. **S**ed quid loquar: aut quib⁹ loquar: **H**ec amantibus pena est: non cōtemnentibus. Qui dulcedinē sapientie et veritatis vtiq⁹ sentire ceperūt: nouerūt quod dico: quāta pena sit tantūmodo a facie dei separari. Qui autē illam dulcedinem gustauerunt: si nondum desiderant dei faciem: timeant vel ignem: supplicia terreant quem premia non inuitant. **V**ile tibi est quod deus pollicetur: cōtemniscē quod minatur. **V**eniet dulcedo presentie: non mutans: non excitaris: non suspiras: non desideras. **A**mpleris peccata tua: et delicias carnis tue: stipulā ad te congeris: veniet ignis. **I**gnis in cōspectu eius ardebit. **N**ō erit iste ignis sicut focus tuus: quo tamē si manum mittere cogaris: facies quicquid voluerit qui hoc minatur. **S**i tibi dicat: scribe cōtra caput patris tui: scribe contra capita filiorum tuorum. nam si nō feceris: manū tuam mitto in focum tuum: facies ne ardeat manus tua: ne ardeat ad tempus membrū tuum: non semper in dolore futurū. **M**inat ergo inimic⁹ tā leue malū: et facit malū: minat de⁹ eternū malum: et non facis bonū. **A**d malum faciendū: nec mine te compellere deberent: a bono faciendo nec mine te terre deberent. **M**inis enim dei: minis eterni ignis phiberis a malo: inuitaris ad bonum: **U**nde piget: nisi quia nō credis. **E**xcutiat ergo vnusquisq⁹ cor suum: et videat quid ibi fides teneat. Si credimus futurū iudiciū fratres: bene viuamus. **T**ēpus misericordie nūc ē: tēpus iudicij tūc erit. **R**emo dicet: reuoca me ad piores annos. **P**enitebit et tunc: s frustra penitebit. **N**ō pe-

Alia lra.
et manifeste.

Alia lra.
et deus noster.

Alia lra.
et nō habet
partē ver-

niteat cū fruct⁹ est penitēdi: mō adhibeat
ad radices arboris cophin⁹ stercoreis: id ē
cordis luct⁹ ⁊ lachrymar: ne veniat vēr⁹ ⁊
radicet. **Lū** enī eradicauerit: iā ignis expe
ctat. **Mō** ⁊ si fracti sūt rami: pñt rursus in
seri: **Lūc** oīs arbor q̄ nō facit fructū bonū
excidet ⁊ in ignē mittet. **Ignis** in conspe
ctu eius ardebit. **Et in circuitu eius**
tempestas valida. Valida tempestas
vētilatura tā magnā aerā. **Hac** tēpestate:
erit illa ventilatio qua separabit a sanctis
oē immūdū: a fidelib⁹ oīs simulatio: a pijs
⁊ tremētib⁹ verbū dei: oīs cōtēptor ⁊ sup
bus. **Mōdo** enī mixtura quedā iacet a so
lis ortu vsq; ad occasum. **Uideam⁹** q̄ quō
faciet qui ventur⁹ ē tēpestate illa: qd̄ factu
rus: q̄ erit in circuitu ei⁹ p̄t̄as valida. **Pro**
culdubio ista tēpestat quādā separationem
factura ē. **Ista** est illa separatio quā nō ex
pectauerūt: qui anteq̄ ad lit⁹ venirent re
tia diruperūt. **In** illa vero separatione sit
quedā malor⁹ ⁊ bonor⁹ distinctio. **Alij** sūt
enī sequētes nūc christū: expeditis hūme
ris sine sarcina curarū seclariū: qui nō fru
stra audierūt: **Si** vis eē p̄fect⁹ vade vende
oīa q̄ habes ⁊ da paupib⁹: ⁊ habebis the
saurū in celo: et veni sequere me: q̄lib⁹ di
citur: **Sedebit** sup duodecim sedes iudi
cantes. xij. tribus isrl. **Alij** q̄ erūt iudican
tes cū dñō: alij vero iudicandi: sed ad de
xterā ponendi. **Nā** q̄ erūt quidā iudican
tes cū domino: habem⁹ ap̄tissimū testimo
niū: qd̄ mō cōmemorauit: sedebitis sup. xij
sedes iudicātes. xij. tribus isrl. **Sz** dic ali
quis. **Duodecim** illic apostoli cōsedebūt
nō amplius: vbi q̄ erit apls Paul⁹? **Nū**
quid inde separat⁹ est: Absit vt hoc dica
mus: absit vt h̄ vel taciti cogitem⁹. **Quid**
si ergo in loco Jude ipse residebit: **Sz** ma
nifestauit sc̄ptura diuina: q̄s in Jude loco
sit ordinatus. **Matthias** enī ē exp̄sse noīa
tus in actibus ap̄lor⁹: vt de illo dubitare
nō possum⁹. **Eadē** q̄ **Juda** ipler⁹ est nu
merus duodenari⁹. **Lū** q̄ ille numer⁹ duo
denari⁹ occupauerit duodecim sedes: nō
iudicabit Paulus apls. **An** forte stās iu
dicabit: **Nō** ita ē. **Non** faciet h̄ ille iusticie
retributor: nō oīno stans iudicabit q̄ plus
oībus illis laborauit. **Certe** vel iste vnus
apls Paulus cogit nos diligēt⁹ cogitare
⁊ p̄scrutari: q̄re dicte sūt. xij. sedes. **Inueni**
m⁹ enī ⁊ alios numeros in scripturis multi
tudine significantes. **Quinq;** virgines ad
mittunt: q̄nq; excludunt. **Ubi**libet intelli

ge virgines siue in castitate atq; in integri
tate cordis: vbi debz virgo eē tota ecclia:
cui dicat: **Responsum** vos vni viro: virgi
nem castā exhibere christo: siue in his fe
minis que etiā integritatē carnis dicatam
habēt deo. **Nūquid** in tot milibus q̄nq;
sunt: **Sz** in quinario numero intelligit cō
tinētia a quinq; sensibus carnis. **Etenim**
multis venit corruptio per oculos: multis
p̄ aurē: multis p̄ illicitū olfactū: multis per
nefariū gustū: multis per adulterinū am
plexū. **Ab** his omnib⁹ quinq; ianuis cor
ruptionis: quicūq; cōtinēt ⁊ sic cōtinēt vt
in sua cōscientia gliam habeant: nō laudē
ab hoībus expectēt: q̄nq; sunt v̄gines sa
pientes h̄ntes oleū secū. **Quid** ē oleū ha
bētes secū: **Gl̄ia** n̄ra hec ē: testimoniū con
scie nostre. **Rursus** ille qui apud inferos
torq̄bat: habeo ibi inq̄t quinq; fr̄es: intelli
gitur p̄pls iudeorum sub lege posit⁹: quia
Mōyses legislator q̄nq; libros p̄scripsit:
J̄s dñs post resurrectionē iubet mitti re
tia in dexterā p̄tē: leuant pisces cētū quin
quaginta tres. **Et** cū tā magni eēt: ait euā
gelista: retia non sunt dirupta. **Etenim** ante
passionē iussit immitti retia: nō dicēs in de
xterā p̄tē neq; in sinistrā: q̄ si in dexterā di
ceret: solos bonos significaret: si in sinistrā
solos malos. **Ubi** autē tacet dextera ⁊ sini
stra: mixti accipiūt boni ⁊ mali. **Capti** sūt
aut tunc: sicut euāgelij veritas attestat: taz
m̄ti vt retia rūperēt. **Significabat** enī il
la captura hoc t̄pus: retia rupta significāt
cōcisiones ⁊ p̄cissuras hereticor⁹ ⁊ scisma
ticor⁹. **Qd̄** aut post resurrectionē suā dñs
fecit: post resurrectionē nostrā nobis futu
rum significauit: in illo numero regni celo
rū vbi nullus erit malus. **Propterea** retia
q̄ in dexterā partē missa sunt: dexterōs ex
p̄sserūt: remotis sinistris. **Nūquid** tñ i illis
dextris centū quinquaginta tres soli iusti
erūt: **Milia** miliū scriptura significat. **Le**
gite apocalypsim: duodecies duodena mi
lia fortasse sicut ibi intelligit ex solo popu
lo iudeor⁹ futura sunt. **Attendite** martyriū
nūerositatē. **Sola** in primo q̄ dicat massa
candida: plus habet q̄ centū quinquagin
tates martyres. **Postremo** septē illa mi
lia de quib⁹ r̄ndet **Helie**: reliqui mihi septē
milia virozū qui nō curauerūt genua an
te **Baal**: longe istum piscium numerū su
perant. **Centum** ergo quinquaginta tres
p̄sces: non tantum numerū sanctor⁹ signi
ficāt: s̄ vniuersū sc̄torū et iustorū numerū.

Certa cā tāto numero significat scriptura: vt oēs intelligant in illis centū quinquaginta tribus p̄tinetes ad resurrectionē vite eterne. Etenim lex h̄z decē p̄cepta: sp̄s autē gr̄e p̄ quā sola lex implet septiformis legit. **B**is-
cutiend⁹ ḡ numer⁹: qđ sibi velint decē et se-
ptē: decē in p̄ceptis: septē i gr̄a sp̄s sancti: p̄ quā gr̄am implet p̄cepta. **B**ecē ḡ et septē
tenēt oēs p̄tinetes ad resurrectionē: ad de-
xterā: ad regnū celoz: ad vitā eternā: id ē
legē implētes p̄ gr̄am sp̄s: nō quasi p̄ op⁹
suū aut p̄ meritū suū. **B**ecem autē et septē si
numeros ab vno vsq; ad decē et septē ad-
dendo numeros: oēs gradatim vt ad vnū
addas duo: ad duo addas tres: ad tres
addas quattuor: et sūt decē: addēdo qñq;
vt fiant quidēdecim: addendo sex vt fiāt vigi-
tium: addēdo septem vt fiāt viginti octo:
addendo octo vt fiāt triginta sex: addēdo
nouē vt fiant quādringenta qñq;: addēdo de-
cē vt fiant quinquaginta qñq;: addēdo vn-
decim vt fiāt sexaginta sex: addendo duo-
decim vt fiant septuaginta octo: addendo
tredecim vt fiant nonaginta vnū: addēdo
quatuordecim vt fiant centū qñq;: addendo
quidēdecim vt fiant cētum viginti: addendo
sedecim vt fiant cētū triginta sex: addēdo
decē et septē efficiunt cētū quinquaginta tres:
inuenies ingentē numerū oim sanctorū p̄ti-
nere ad hūc numerū pisciū paucorū. Quō
autē in qñq; virginib⁹ innumerabiles virgi-
nes: quō in qñq; fratrib⁹ illi⁹ qui torq̄bat
apud inferos milia populi iudeoz: quō in
numero centū quinquaginta tribus pisciū milia
miliū sanctorū: sic in duodecim sedib⁹ non
xij. hoies: s̄ magn⁹ ē numer⁹ p̄fectoz. **S**ed
video qđ p̄sequēter requirat a nobis: quo
mō de qñq; virginib⁹ reddita est rō: quare
ad qñq; multe p̄tineāt: et quare ad qñq; il-
los multi iudei: et quare ad centū quinquaginta
tres multi p̄fecti. **O**stēde q̄re et quo-
modo ad xij. sedes: nō. xij. hoies: s̄ multi p̄-
tineant: quid sibi volunt. xij. sedes q̄ signi-
cāt oēs vndiq; qui tā p̄fecti eē potuerunt:
q̄ p̄fectis dictum ē: sedebitis sup. xij. se-
des iudicātes duodecim trib⁹ isrl. **E**t q̄re
oēs vndiq; ad duodenariū numerū p̄tinet.
Quia ipm vndiq; qđ dicim⁹ de toto mun-
do dicim⁹. **O**rbis autē terraz quattuor desi-
gnatis p̄tibus continet: oriente: occiden-
te: meridiano: et aquilone. **A**b his omnib⁹
partibus vocati in trinitate et p̄fecti fide: et
p̄cepto trinitatis: qm̄ ter quaterni duode-
cim fiunt. agnoscetis quare ad totū orbē

p̄tineant sancti: qui sedebūt sup. xij. sedes
iudicaturi. xij. tribus isrl: qz et duodeci tri-
bus isrl totius isrl. xij. tribus sūt. **S**ic enim
iudicaturi ex toto mūdo: sic et iudicādi ex
toto mūdo. **A**p̄ls de se **P**aulus dū argue-
ret fideles laicos: qz iudicia sua nō defere-
bant ad eccliam: s̄ ad publicum pertrabe-
bant eos cū quib⁹ habebant: ait: **N**escitis
qz angelos iudicabim⁹? **E**videte quēadmo-
dū iudicē se fecit: nō solū se s̄ et omnes qui
recte iudicant in ecclesia. **C**ū ergo manife-
stum sit multos cū dño iudicatuos: alios
vero nō tamē ex equo s̄ pro meritis iudi-
candos: cum omnib⁹ angelis suis veniet:
quādo ante eum cōgregabunt omnes gē-
tes: et inter omnes angelos deputādi erūt
illi qui tā p̄fecti fuerint vt sedentes sup. xij.
sedes iudicēt. xij. trib⁹ isrl. **E**tenim hoies
dicti sunt angeli. **A**p̄ls de se dicit: **S**ic an-
gelū dei suscepistis me. **B**e **J**oh̄e baptista
dicit. **E**cce mitto angelū meū ante faciē
tuā: q̄ p̄parabit viā tuā aī te. **E**rgo cū oī-
bus angelis veniens: simul secū habebit et
s̄ctos. **A**p̄te enī dicit et **E**saia: **V**eni-
et ad iudiciū cū senioribus populi. **I**sti ḡ
sunt seniores populi: isti iā angeli noiati:
ista milia multoz p̄fectoz de toto orbe ve-
nientiū celū vocant. **I**lla vero terra s̄ fru-
ctuosa: q̄ terra fructuosa in dextera ponen-
da cui dicitur: **E**surui et dedistis mihi mā-
ducare. **V**ere terra fructuosa cui gaudet
ap̄ls qm̄ ei miserūt ad necessitates eius: nō
qz quero datū inquit: sed requiro fructū.
Et gr̄as agit dicēs: qz tandē aliquādo re-
pullulastis p̄ me sapere. **R**epullulastis vt
arborib⁹ dicit: que sterilitate exaruerāt q̄-
dam. **V**eniens itaq; domin⁹ ad iudiciū
vt iā psalmum fr̄es audiam⁹: qđ factū ē:
Aduocauit celum sursum. **C**elū
omnes sanctos perfectos iudicatuos: ad-
uocauit eos sursum: sessuros secū iudicatu-
ros. xij. tribus isrl. **Q**uō enim aduocauit
celum sursum: cū semp sursum sit celū: **S**̄
q̄s h̄ celū dicit: eosdē celos alibi appellat.
Quos celos: **Q**ui enarrant gloriā dei.
Celi enim enarrant gloriā dei: de quibus
dicitur: **I**n omnem terrā exiuit son⁹ eoz:
et in fines orbis terre verba eozum. **E**vide-
te enī discernētem deū in iudicio. **A**duo-
cavit celum sursum. **E**t terrā discerne-
re populū suū. **A** quibus nisi a malis:
Be quibus hic postea nō fit mentio: iā tā-
q̄ diiudicatis ad penā. **I**stos bonos vi-
de et distingue. **A**duocauit celū sursum: et

Mal-
t de.

terrā discernere pplm suū. **E**locat et terraz: nō tñ p̄cernēdā: sed discernēdā. **P**ro enī cōmixtos vocauit: qm̄ locut⁹ ē de⁹ deoz et vocauit frā: **A** sol ortu vsq; ad occasū: nō duz discreuerāt sui illi q̄ missi crāt inuitare ad nuptias: q̄ p̄gregauerāt bōos et malos. **C**ū vero de⁹ deoz manifestus veniet et nō silebit: sic aduocauit celū sursū vt iudicet cū illo. **Q**uō enī celū ipi celi: sicut que terrā ipse terre: sicut q̄ ecclia ipse ecclie. **A**duoca uit celū sursū. et terrā discernere pplm suū. **I**ā cū celo terrā discernit: id est celum cū illo terrā discernit. **Q**uō discernit fraz: **E**t alios ponat ad dexterā: alios ad sinistrā. **T**erre autē discrete qd̄ dicit: **E**lenite benedicti patris mei: p̄cipite regnū qd̄ vobis paratū ē ab origine mūdi: **E**surui enī et de distis mihi māducare. **E**t cetera. **I**lli autē **Q**uā te vidim⁹ esurientē: **E**t ille: **C**ū vni ex minimis meis fecist⁹ mihi fecist⁹. **C**elū fre ostēdit minimos suos iā sursū vocatos: et ab hūilitate exaltatos. **C**ū vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. **A**duocauit q̄ celū sursū: et terrā discernere pplm suū. **C**ōgregare illi iustos ei⁹: **E**lor diuina et p̄phetica vidēs futura tāq; p̄sētia: exhortat āgelos p̄gregātes. **M**ittet enī āgelos suos et p̄gregabūt aīi eī oēs gētes. **C**ōgregare illi iustos ei⁹. **Q**uos iustos nisi viuētes ex fide: faciētes opa misericordie: **E**tenī opa illa iusticie opa sūt. **H**abes euāgelii: **L**auete iusticiā vestrā facere corā hoīb⁹: vt vide amini ab eis. **E**t quasi q̄reret quā iusticiā: cū ergo facis elemosynā inquit. **E**rgo elemosynas opa iusticie eē significauit. **I**pos p̄gregare iustos ei⁹: eos p̄gregare q̄ cōpas si sūt inopi: q̄ intellexerūt sup egenū et pauperē. **C**ōgregare illos: cōseruet eos dñs et viuificet eos. **C**ongregate illi iustos eius. **Q**ui disponūt testamentū ei⁹ sup sacrificia. **I**d est qui cogitant d̄ p̄missis ei⁹ sup illa que opant. **I**psa sūt enī sacrificia deo dicēte: misericordiā volo pl⁹ q̄ sacrificiū. **Q**ui disponūt testamētū ei⁹ sup sacrificia. **E**t annūciabūt celi iusticiā eius. **E**lere hāc iusticiā dei celi nob̄ annūciauerūt: euāgeliste p̄dixerūt. **P**er illos audiui⁹ futuros qd̄ ad dexterā: q̄ b⁹ dicet paterfamilias: **E**lenite bñdicti patris mei p̄cipite. **Q**uid p̄cipite: **R**egnū. **P**ro q̄ re: **E**surui et dedist⁹ mihi māducare. **Q**uid tā vile: qd̄ tā terrenū q̄ frangere panē esurienti: **T**āti valet regnū celorum. **F**range esurienti panē tuū: et egenū sine te

eto induc i domū tuā: **S**i videris nudū vesti. **S**i nō habes facultatē frangēdi panē: nō habes domū quo inducas: nō habes vestē quo coopias: da calicē aque frigide: mitte duo minuta i gazophylatū. **T**antū emit vidua duob⁹ minutis: q̄ntū emit **P**etr⁹ relinqns retia: q̄ntū emit **Z**ache⁹ dādo dimidiū p̄monii. **R**egnū dei tanti valet q̄ntū habuer⁹. **A**nnūciabūt celi iusticiā ei⁹. **Q**uā de⁹ iudex ē. **E**lere iudex: nō p̄cernēs s̄ discernēs. **N**ouit enī dñs qui sūt ei⁹. **E**t si grana latēt i palea: agricolē nota sūt. **N**emo timeat esse granū etiā inter paleā: nō fallunt oculi vētilatoris nr̄i. **N**oli time re: ne illa tēpestas que erat in circuitu eius p̄cernat te cū palea. **C**erte valida erit tēpestas: nullū tñ gnū tollet a pte tritici ad paleam: qz nō quilibet rustic⁹ cū tridente sed de⁹ trinitas iudex est. **E**t annūciabunt celi iusticiā ei⁹: qm̄ de⁹ iudex est. **E**ant celi: annūciēt celi: i oēm terrā exeat son⁹ eoz: et in fines orbis terre vba eoz: **E**t dicat illd̄ corpus: a finib⁹ terre ad te clamaui: dñs angeref cor meū. **A**dō enī p̄cretū gemit: discretū gaudebit. **C**lamet et dicat: **N**e cōp̄das cū ipiis aīaz meā: et cū viris sanguinū vitā meā. **N**ō cōp̄dit: qz de⁹ iudex est. **C**lamet illi et dicat. **I**udica me dñe et discerne cām meā d̄ gēte nō sc̄tā. **B**icat ille: faciet ille: cōgregabūt ei iusti ei⁹. **E**locauit terram vt discernat pplm suū. **A**udi pplm me⁹ et loquar tibi: **I**lle q̄ veniet et non silebit: **A**lla lra nō bz videte qz et mō si audit⁹ nō silet. **A**udi popl⁹ me⁹ et loquar tibi. **N**ā si non audis: et si loquar nō tibi. **Q**uā q̄ tibi loquar: **S**i audis. **Q**uā audis: **S**i pplm me⁹ es. **A**udi enī pplm me⁹: nō audis si pplm alien⁹. **A**udi popl⁹ me⁹ et loqr tibi. **I**srael et testificabor tibi: **I**srael audi: pplm me⁹ audi. **I**sr̄ nomē electiōis est. **N**ō vocaberis **J**acob: s̄ vocaberis israel. **E**rgo audi sic israel: sic vidēs deū: et si nō dū specie: s̄ iā fide. **H**oc enī interpretat israel vidēs deū. **Q**ui habet aures audiēdi audiat: et qui bz oculos vidēdi videat. **A**udi isrl et testificabor tibi. **Q**d̄ sursū dixit pplm me⁹: **S**i i p̄seqnti isrl. **E**t qd̄ dixit sursū loqr tibi: **S**i i p̄seqnti testificator tibi. **Q**uid loqr dñs de⁹ nr̄ pplō suo israeli suo: **Q**uid testificabit audiam⁹. **B**e⁹ de⁹ tu⁹ ego sū. **B**e⁹ ego sū: de⁹ tu⁹ sū. **Q**uō de⁹ ego sū: **S**icut **A**doy si dictū est: ego sū q̄ sū. **Q**uō de⁹ tu⁹ sū: **E**go sū de⁹ **A**braā et de⁹ **I**saac et de⁹ **J**acob. **S**ū de⁹: et tuus sū deus: et si tu⁹ nō sū de⁹: sum deus. **B**ono

Alla lra.
† sanctos.

Alla lra.
† ordinat.

Alla lra nō bz

meo de^o sū: malo tuo non sum deus tuus. Etenim deus tu^{us}: ei pprie deus quē familia rius habet de^{us}: tanq̃ in mācipio suo: tāq̃ in peculio suo. Be^o de^{us} tu^{us} sū ego. Quid vis ampli^{us}? Preciū queris a deo: vt aliqd tibi det deus: vt qd tibi dederit tuū sit. Ec ce ipse de^{us} qd dabit tu^{us} est. Quid eo dulci^{us}? Bona q̃rebas: ipm donatorē habes: deus deus tu^{us} ego sum. Quid querit ab homie videam^{us} de^{us} noster: impator z rex noster. Qd vectigal nobis indicit: quō voluit eē rex noster: z voluit nos esse puincia suaz? Audiam^{us} indictiōes ei^{us}: nō trepidet pau per sub indictiōe dei. Qd sibi de^{us} dari in dicat: ipse pri^{us} donat qui indicit: vos tm de uoti estote. Nō exiget deus qd nō dedit: z omnib^{us} dedit qd exigit. Quid eniz exigit? Audiam^{us} iam. **Nō supra sacrificia tua arguā te.** Nō tibi dicā: quare nō mi bi pingue tauz mactasti: quare nō de gre ge tuo optimū hircuz elegisti: quare aries ille ambulat in ouib^{us} tuis: z in ara mea nō ponit. Nō dicā inspicere agros tuos z curte tuā: z parietes tuos: querēdo qd mihi des. Nō sup sacrificia tua arguam te. Quid q̃? Nō acceptas sacrificia mea. **Holocausta aut tua iⁿ p̃spectu meo sūt semp.** Holocausta quedam de quib^{us} in alio psal mo dī: Si voluisses sacrificiū dedisse: vti q̃ holocaustis nō delectaberis. Et rursus p̃uertit se: sacrificiū deo spiri^{us} p̃tribulatus: cor p̃tritu z hūiliatū de^{us} non spernit. Que sūt q̃ holocausta q̃ nō spernit: Que holo causta que in p̃spectu ei^{us} sūt semp? Benigne inq̃t fac dñe in bona volūtate tua syō: z edificent muri hierlm. Tūc acceptabis sacrificiū iusticie: oblatiōes z holocausta. Bicit quedā holocausta deū accepturuz. Quid est aut holocaustū? Totū igne absum ptū. Causis incēsiō est: holon totū est. Ho locaustū aut ē totū igne absumptū. Est qdā ignis flagrantissime caritatis. Animus inflāmet caritate: arripiat eadē caritas mē bra i vsuz suū: nō ea p̃mittat militare cupi ditati: vt tot^{us} exardescat igne amoris diui ni q̃ vult offerre deo holocaustū. Talia ho locausta tua in p̃spectu meo sūt semp. Ad huc iste israel forte nō intelligit q̃ holocau sta ei^{us} i p̃spectu suo habeat semp: z adhuc d bob^{us} de ouib^{us} de hircis cogitat. Nō cogi tet. **Nō accipiā d domo tua vitulos** Holocausta noiaui: iā aīo z cogitatiōe ad terrenos greges currebas: inde pingue mī hi aliqd eligebas. Nō accipiam de domo

Alia lra.
f in sacrificijs
tuis.

tua vitulos. **P̃renūciat testamētuz nouū:** vbi oīa illa sacrificia vetera cessauerunt. Erāt enī tūc p̃nūciantia futurū quoddam sacrificiū: cui^{us} sanguie mūdaremur. Non accipias de domo tua vitulos. **Necq̃ de gregib^{us} tuis hircos.** **Qm mee sūt oēs bestie silue:** Quid a te q̃ram qd ego p̃dididi? Mag^{is} ne ē hoc tuū: cui pos siedere dedi: q̃s meū q̃ feci? Qm mee sūt om nes bestie silue. Sz forte ait ille isrl: Bestie dei sūt ille bestie fere q̃s nō includo in cur te mea: q̃s nō alligo ad p̃sepe meū: ceteruz bos ille: z ouis z hirc^{us} mea sūt beca. **Pe cora i motib^{us} z boues.** Mea sūt illa que nō possides: mea sūt ista que possides. Si enī seru^{us} meus es tu: totū peculiū tuuz meū est. Necq̃ enī ē peculiū dñi qd sibi ser uis cōparauit: z nō erit peculiū dñi qd ipse dñs seruo creauit? Ergo bestie mee sūt sil ue q̃s tu nō cepisti: mea sūt z pecora in mō tib^{us} q̃ sūt tua: z boues qui sūt ad prese petuū. Omnia mea sūt qz ego creauī ea. **Cognoui oīa volatilia celi:** Quō cognoui? Appendit: nūerauit. Quis nrm nouit oīa volatilia celi? Sz z si alicui deus det noticiā oīm volatiliū celi: nō sic ipse no uit vt dat nosse homini. Alia ē noticia dei: alia hoīs: sic alia possessio dei: alia hoīs: id est aliud est possidere dei: aliud possidere hoīs. Nō enī tu qd possides totū habes in ptāte: aut q̃ diu uiuat bos tu^{us} in tua ptāte est: aut vt nō pereat aut pascat. Apd quē sūma potestas ē: sūma z secreta cognitio: z tribuam^{us} b deo: laudātes deū: nō audeamus dicere: quō nouit de^{us}. Ne forte b a me fratres expectet^{ur} vt explicē vobis quō cognoscat deus. Hoc solū dico: nō sic co gnoscit vt hō: nō sic cognoscit vt angelus. Et quō cognoscit dicere nō audeo: qm et scire nō possū: vnū tm scio: qz z anteq̃ eēnt oīa volatilia celi: nouerat deus qd fuerat creatur^{us}. Que est illa noticia? Qd hō vide re cepisti volatila: postea q̃ plasmatus es: postea q̃ sensum viuēdi accepisti. Nec vo latilia de aqua nata sūt ad verbū dei dicē tis: pducant aque volatilia. Vbi nouerat deus: que imperabat vt aqua pferret: Jā certe nouerat quod crearet: z anteq̃ crea ret nouerat. Tanta est ergo noticia dei vt apud ipm essent qdam ineffabili mō anq̃ creata essent: z a te expectat vt accipiat qd anteq̃ crearet habebat. Cognoui oīa vo latilia celi que tu mihi potes dare. Que tu mihi mactatur^{us} es ego cognoui omnia.

Alia lra.
f fere siluaz.

Alia lra.
f iumēta.

Alia lra.
et pulchritudo.

nō q: feci cognoui: sed vt facerē. **Et spes**
cies agri meū est. Pulchritudo agri
vbertas oīm i terra gignentū: meū est: i-
quit. Quō cū illo: **Utrum et anteq: fieret:**
Cū illo em erat oīa futura: et cū illo sūt oīa
p̄terita: futura ita vt non ei detrahant oīa
p̄terita. **Cū illo sūt oīa cognitiōe quadam**
ineffabilis sapiētie dei: in verbo p̄stituta: et
in ipm verbū oīa. An aliquo mō cū illo est
agri species: q: ip̄e vbiq: ē: et ip̄e dixit: **Ce-**
lū et terrā ego impleo: Quid cuz illo nō est
de quo dicat: si ascēdero i celū tu illic es: et
si descēdero i infernū ades: **Cū illo est to-**
tū: sed nō sic cū illo ē: vt aliquā ex his que
creauit p̄tagionē: aut eoz indigentā pati-
atur. **Nā tecū est forte colūna iuxta quam**
stas: et cū fatigat⁹ fueris icūbis in eā. **Indi-**
ges eo qd tecū est: nō indiget de⁹ agro qui
cū illo est. **Cū illo ager:** cū illo species ter-
re: cū illo species celi: cū illo oīa volatilia:
q: ip̄e vbiq: **Et qre apud ipm oīa:** Quia
et anteq: eēt oīa: aut crearet⁹: ei nota erāt
oīa. Quis explicat: q: exponit illud qd ei
dicat i alio psalmo: **Qm bonoz meoz nō**
eges: Nō se egere a nobis aliq: necessario
dixit. **Si esuriero nō dicā tibi:** Nō
esuriet: neq: sitiet: neq: laborabit: neq: ob-
dormiet: qui custodit isrl. **Sz ecce vt scdm**
carnalitātē tuā loquar: q: tu cū nō mādu-
caueris: famē patieris: forte putas et deuz
esurire vt māducat: et si esurierit nō tibi di-
cit: oīa ante illū sūt: vñ vult tollit qd illi ne-
cessariū est. **Victa sūt hec ad vincenduz**
puulū sensuz: nō q: p̄fessus est de⁹ esuriem
suā: q: p̄pter nos de⁹ ille deoz: et esurire
dignat⁹ est. **Venit esurire et saginare:** venit
sitire et potū dare: venit vesti et vestire im-
mortalitātē: venit paup diuites factur⁹.
Etem nō pdidit diuitias suas assumendo
paup̄tātē nostrā q: i illo sunt oēs thesauri
sapiētie et sciētie absconditi. Si esuriero nō
dicā tibi. **Adē est enī orbis terre et**
plenitudo ei⁹. Noli ergo laborare qd
mibi des: sine labore hēo qd volo. Quid
ē de gregib⁹ tuis adhuc cogitas: **Nū-**
quid manducabo carnes tauroz:
aut sanguinē hircorū potabo: Au-
distis qd a nobis nō querat: qui nescio qd
nobis vult indicare. Sed de talib⁹ cogita-
bais: iam auferte cogitationes vestras a
talibus reb⁹: nihil tale deo offerre cogitet⁹.
Si habes taurū pinguem occide paupe-
ribus: manducant ipi carnes tauroz: et si
nō bibēt sanguinē hircorū. **Qd cū feceris:**

iputabit tibi ille qd dixit: **Si esuriero nō di-**
cā tibi. Et dicet tibi **Esuriui et dedisti mibi**
māducare. Nunqd māducato carnes tau-
rozum: aut sanguinē hircorū potabo: **Bic**
ergo: dñe deus noster: quid indicis popu-
lo tuo: israheli tuo. **Immolā deo sa-**
crificiū laudis: **Bicam⁹ illi et nos:** In
me sunt de⁹ vota tua: qd reddā laudis tibi.
Expauerā ne aliquid indiceres qd eēt ex-
tra me: qd cōputabā in curte mea: et a fure
iam forte ablatū erat. Quid mibi indicis:
Immolā deo sacrificiū laudis. Ad me re-
deam: vbi inueniā qd imolē. Ad me rede-
am: in me inueniā laudis imolationē. **Ara**
tua p̄scientia tua: imolā deo sacrificiū lau-
dis. **Securi sum⁹:** nō imus in arabā thus
querere: nō sarcinas auari negociator⁹ ex-
cutim⁹: sacrificiū laudis querit a nobis de-
us. **Habebat h sacrificiū laudis Zache⁹**
in patrimonio suo: habebat vidua in sacel-
lo suo: habebat nescio quis paup hospes
in dolio suo. **Alius nec i patrimonio:** nec i
sacello: nec in dolio aliqd habebat: totum
habebat i aio suo. **Salus domui Zachei.**
Et pl⁹ misit hec vidua qd diuites illi. Iste
calicē aque frigide porrigēs: nō p̄det mer-
cedem suā: **Sz et pax in terra hoibus bone**
volūtatis. **Immolā deo sacrificiū laudis.**
S sacrificiū gratuitū: gratia datū. **Nō qd**
dem hoc emi qd offerrem: sed tu donasti:
nam nec hoc haberē. **Immolā deo sacri-**
ciū laudis. Et hec imolatio sacrificij lau-
dis est: grās agere illi a qd habes quicqd to-
mi habes: et cui⁹ misericordia tibi dimittit:
quicqd tuū mali habes. **Immolā deo sa-**
crificiū laudis. **Et redde altissimo**
p̄ces tuas. Hoc odore dñs delectatur **Alia lra.**
Redde altissimo p̄ces tuas. **Et inuo-** **et vota tua.**
came in die tribulatiōis me: et exi-
miā te et glorificabis me. Nō enī pre-
sumere debes de virib⁹ tuis: omnia auxi-
lia tua mendacia sunt. **Adē inuoca in die**
tribulationis: eruam te et glorificabis me.
Ad hoc enim permisi diem tribulationis
tibi fieri: quia forte si non tribulareris non
inuocares me. **Cū tribularis aut inuocas**
me: cū inuocas me: eximiā te: cuz eximiā te:
glorificabis me: vt iam nō discedas a me.
Obtorpuerat quidez et friguerat a seruo-
re oratiōis: et dixit: **Tribulationē et dolorē**
inueni: et nomē dñi inuocaui. **Inuenit tri-**
lacionem tanq: aliqd vtile: putruerat tabe
peccatoz suoz: iam sine sensu remanserat:
inuenit tribulationē tāq: vñtionē et sectionē.

Alia lra.
et vota tua.

Alia lra.
et eruā te et ho-
norificabis.

Inueni inqt tribulationē et dolorē: et nomē dñi iuocaui. Et qdam fratres sūt tribulationes oib⁹ note. Ecce iste q̄ abundant i genere hūano: alius dāno affect⁹ plāgit: aliorbitate pcussus luget: alius patria exultus meret et redire cupit: intolerabilē peregrinationē deputans. Alteri vinea grādi nata est: attēdit ad labores suos: et psummatā oēm opam incassum: qñ potest non p̄stari. Inimicū patit ex amico: que maior miseria i genere hūano: Plāgunt hec oēs et dolēt: et tribulationes sunt iste: et in his oibus iuocāt dñm: et recte faciūt. Inuocēt deū: potēs est v̄ docere tolerandū: vel sanare toleratū. Nonit ille nō sinere tēptari nos supra q̄ possum⁹ ferre. Inuocem⁹ deū etiaz in istis tribulationib⁹: sed he tribulationes iueniunt nos: sic i alio psalmo scriptū est: Auditor in tribulationib⁹ q̄ inueniunt nos nimis. Est qdā quā nos debem⁹ inuenire Inueniat iste tribulationē: Est qdāz tribulatio quā nos debem⁹ querere et inuenire. Que est ista: Ea ip̄a in hoc mūdo felicitas: affluētia rerū tpaliū: nō quidem ip̄a tribulatio est: solacia sūt tribulationis. Cuius tribulationis: Nostre peregrinationis. Hoc em̄ ip̄m qd cū deo nōdū sumus: hoc ip̄m qd inter temptationes molestiasqz versamur: qd sine timore esse nō possum⁹: tribulatio est. Nō em̄ est illa securitas q̄ nobis pmissa est. Hāc tribulationē pegrinationis sue qui nō iuenerit: ad patriā redire nō cogitat: tribulatio illa ē frēs. Certe mō facim⁹ bona opa: qñ porrigim⁹ panē esuriēti: domū pegrino rē. tribulatio est et hec. Inuenim⁹ em̄ miseros sup quos misericordiaz facim⁹. Et si miserozū miseria fac nos compatiētes: qnto melius ibi iā esseybi nō iuenis esurientem quē pascas: ybi nō iuenis pegrinū quē suscipias: nō nuduz quē vestias: nō egrū quē visites: nō litigatē quē cocordes: Dia enī ibi sūma sūt: vā sūt: sancta sūt: eterna sūt. Panis noster ibi iusticia est: pot⁹ noster ibi sapientia est: vestis nostra ibi immortalitas est: dom⁹ nostra eterna in celis: firmitas nra immortalitas. Nūqd egritudo surrepit: Nūqd lassitudo ad somnū trahit: Nulla mors: nlla lis: ibi pax: quies: gaudiuz: iusticia. Null⁹ intrat inimic⁹: null⁹ labit amic⁹. Que ibi q̄es: Si cogitem⁹ et attēdam⁹ ybi sum⁹: et ybi nos futuros eē pmissit q̄ mētiri nescit: ex ip̄a ei⁹ pmissione iueniem⁹ in qua sum⁹ tribulatione. Hāc tribulationē nemo iuenit: nisi q̄

quesierit. San⁹ es: vide si miser es. Nā facile est vt qui egrotat sentiat se miser. Quis sanus es. vide si miser es: qz cū deo nōdū es. Tribulationē et dolorē inuenit: et nomē dñi iuocaui. Immola ḡ deo sacrificiū laudis. Lauda p̄mittētē: lauda vocantē: lauda exhortantē: lauda adiuuantē: et intellige in qua tribulatiōe positus es. Inuoca: erueris: glorificaberis: pmanebis. Elidete aut qd sequit fratres mei. Jā enim nescio quis: qz dixerat illi de⁹: imola deo sacrificiū laudis: et hoc qdāmō vectigal indixerat: meditabat sibi et dicebat. Surgam q̄ti die: p̄gā ad ecclīā: dicā vñū hymnū matutinū: aliū vesptinū: tertiu aut q̄rtū i domo mea: quotidie sacrifico sacrificiū laudis: et imolo deo meo. Bñ facis quidē si hoc facis: sed vide si iā secur⁹ sis: qz iā hoc faci: et forte lingua tua deū b̄dicat: et vita tua deo maledicat. O popule me⁹: dicit tibi deus deoz dñs locut⁹ est: vocans terrā a solis ortu vsqz ad occasum: q̄uis adhuc infizania p̄stitut⁹ sis: imola sacrificiū laudis deo tuo: et redde illi p̄ces tuas: sed vide ne viuas male et cātes bñ. Quare h̄. **Pec** catori enī dixit de⁹: vt quid tu enarras iusticias meas: et assumis testamentū meū p os tuū. Elidētis fratres cū quo tremore ista dicam⁹: Assumim⁹ testamentū dei p os nostrū: et p̄dicamus vobis eruditionē et iusticias dei. Et qd dic peccatori de⁹: Et qd tu p̄dicas: Prohibet ḡ p̄dicatores pctōres: Et ybi est illud: q̄ dicunt facite: q̄ aut faciūt facere nolite: Ubi est illud: siue veritate siue occasione chusit⁹ annūciēs: Sz hec dicta sūt: ne timeant qui audiūt a quocūqz audiāt: nō vt securi sint qui dicūt bona et faciūt mala. Nō ḡ frēs vos securi estis: si bona auditis: deū auditis: p quēlibet audiat. Sz noluit de⁹ sine correctiōe dimittere illos q̄ dicūt: ne ob h̄ solū qd dicūt securi sibi obdormiscāt i mala vita: et dicant sibi. Neqz enī p̄det nos deus: p quoz os voluit tāta bona dici populo suo. Immo vero audi qd dicit: quicūqz dicis et qui vis te audiri p̄or te audi: et dic qd dicit i alio psalmo quidā: Audiā quid loquat in me dñs de⁹: qm̄ loquet pacē in plebē suā. Qualis ergo ego: qui nō audio quid in me loquit: et volo vt alij audiāt qd p me loq̄t: Audiā p̄or: audiā maxie. Que audiā: Qd loquit in me dñs: deus qm̄ loquet pacez i plebē suā. Audiā et castigabo corpus meū et seruituti subijciam: ne forte

Alia f. a.
t aſſr.
t quare.

alijes p̄dicans ipse reprobis inueniar. Ut
q̄d tu enarras iusticias meas: Et q̄d tu q̄d
nō p̄dest tibi: Admonet illū vt audiat: nō
vt ponat p̄dicationē: sed vt assumat obedi
entia. Tu vō vt q̄d assumis testamētū me
um p̄ os tuū: **Tu vō odisti eruditi
one: Odisti disciplinā. Qñ parco: cātas
et laudas. qñ castigo: murmurās: qñ qñ
parco: sum de⁹ tuus: et qñ castigo: nō sum de
us tuus. Ego quos amo: arguo et castigo.**
**Tu vō odisti eruditionē. Proiecisti ser
mones meos p⁹ te. Que dicunt p̄ te:**
p̄ncipis post te. Et p̄ncipi sermones meos
post te: vbi nō videant a te: sed onerent te:
Et p̄ncipi sermones meos post te. **Si
videbas furē cōcurrēbas ei: et cū
adulteris portionē tuā ponebas.**
Ne forte dicerēs: nō feci furtū: nō feci ad
ulteriū: quid si placuit tibi q̄ feci: Nōne ip̄o
placito p̄curristi: Nōne portionē tuā cū il
lo qui fecit laudādo posuisti: Hoc est enī
fratres p̄currere cū fure: et ponere cū adul
tero portionē tuā: q̄ et si nō facis: et laudas
q̄d fit: astipulator es facti: qñ laudas pec
cator in desiderijs aie sue: et q̄ miq̄ gerit be
nedicet. Nō facis mala: laudas mala faci
entes. Hoc enī puū malū n̄ ē. Cū adulter
portionē tuā ponebas. **Os tuū abū
dauit malicia: et lingua tua ample
xa est dolositate. Maluolentia et do
lositate frēs quorū dā hoīm dic: q̄ p̄ adula
tionē q̄uis sciant mala esse que audiūt: ne
offendāt eos a quib⁹ audiūt: nō solū nō re
p̄hendendo: sed tacēdo parū est: q̄ nō di
cūt male fecisti: sed dicūt et bñ fecisti: et no
rūt malū esse: sed abūdat malicia: et lingua
eorū āplexat dolositatē. Dolositas ē fraus
q̄dā in verbis: aliud p̄mēdi aliud sentiēdi.
Nō ait: lingua tua admisit dolositatē: aut
p̄petrauit dolositate: sed vt ostēderet tibi
quā dā delectationē in ip̄o malefacto: am
plexa est dixit. Pax est q̄ facis et delecta
ris. Laudas ī p̄mptu: irrides apud te: p̄ci
pitas hoīez īcaute vitia sua p̄ferentē: et an
sint vitia nesciētē: tu q̄ scis vitia eē nō dici
corruisse illū. Si illū videres ambulare in
caute in tenebris: vbi tu puteū esse scires et
taceres: qualis esses: Nōne iumicus depu
tareris aie ei⁹: Et tñ si in puteū caderet: nō
anima: s̄ corpe morerē. Precipitat se ī vi
tia sua: p̄dicat ap̄d te mala facta sua: tu no
sti mala esse et laudas: et irrides ap̄d te. Si
puertat aliqui ad deū ille quē irrides: et
quē corripe noluit: et dicat: cōfundant q̄**

Alia lra.
et retrosum.

Alia lra.
et cōcinnabat
dolosos.

dicūt mihi: euge euge: **Et lingua tua āple
xa est dolositate. Sedēs aduersus
fratrem tuū detrahebas: Et ip̄m se
dens ad hoc p̄tinet q̄d sup̄ dixit ample
xa est. Qui enī stās aut transiens facit: nō
cū voluptate facit: q̄ vō ad b̄ sedet: quātū
ociū q̄rit vt faciat: Sedēs aduersus frēm
tuū detrahebas: ip̄am detractionē malā
diligēter faciebas: sedēdo faciebas. Uole
bas ibi occupari: amplexabar malū tuū:
osculabar dolū tuum. Sedēs aduersus
fratrem tuū detrahebas. Et aduersus fi
liū matris tue ponebas scandalum.**
Quis est fili⁹ matris: Nōne frater: Hoc ḡ
repetere voluit q̄d sup̄ dixerat: fratrem tu
um: an aliquā distinctionē nobis intelligē
dam insinuauit. Plane frēs puto esse di
stinguēdū. Frater aduersus fratrem detrahit
(vbi grā) vtputa qñ firmus et alicui⁹ iā mo
menti doctor: et doctus detrahit fratri suo:
forte bñ docēt et bñ ambulāt. Est aut ali⁹
infirm⁹: aduersus illū ponit scandalū huic
detrahēdo: Etenī cum detrahit bonis ab
his qui vident alicui⁹ momēti esse et docti
esse: in scandalū cadūt infirmi q̄ adhuc ne
sciūt iudicare. Nō infirm⁹ ille filius matris
dictus est: nōdū p̄ris: adhuc lacte idigēs
et vberib⁹ adherēs. Portat adhuc sinu ma
tris ecclesie: nō valet accedere ad solidum
cibū mēse p̄ris sui: sed de vberē matris vi
ctū trahit ignar⁹ iudicādi: qñ adhuc ani
malis atq̄ carnalis est. Spiritualis enī di
iudicat: animalis aut hō nō p̄cipit ea q̄ sūt
spirit⁹ dei: qñ stulticia est illi. Talib⁹ dicit
Apl̄s: Nō potui loq̄ vobis quasi spiritua
lib⁹: sed quasi carnalib⁹. Tanq̄ puulis in
chusto lac vobis potū dedi nō escā. Neq̄
enī poteratis: sed neq̄ adhuc q̄dem pote
stis. Mater vobis fuit: quō dicit alio loco:
Fact⁹ sū puul⁹ ī medio vestrū: tanq̄ si nu
trix fouēs filios suos. Nō nutrix nutriēs fi
lios alienos: sed nutrix fouēs filios suos.
Sūt enī matres q̄ cū peperit dāt nutricib⁹.
Ille que pepererūt nō fouēt filios suos: q̄
nutriēdos dederūt. ille aut que fouēt: non
suos fouēt: sed alienos. Iste vō pepererat:
ipse fouebat: nllū nutrici quē pepererat cō
mittebat. Bixerat enī: quos iterū p̄turio:
donec chust⁹ formet in vobis. Fouebat ḡ
et lactabat. Erāt aut quidā quasi docti et
spirituales q̄ Paulo detraherēt. Ep̄le qui
de aut graues et fortes sūt: p̄ntia aut cor
poris infirma et fmo p̄reptibilis. Sic enī ī
ep̄la sua quosdā detractores suos ita dixit

Alia lra.
et loquebaris.

se. Sedebat et aduersus fratrem suum detrabe-
bat: et aduersus lactandum illum filium matris
ponebat scandalum. Merito fecerunt ipsi
matri: ut iteque periret. Et aduersus filium
matris tui ponebas scandalum. **Hec feci-
sti et tacui.** Ideo veniet dominus deus noster
et non silebit: modo hec fecisti et tacui. Quid est
tacui? Elindicta supsedi: seueritate mea di-
stuli: patientia tibi plangui: penam tuam diu
expectavi. **Hec fecisti et tacui.** Ego autem
cum ad hoc expectarem ut te peniteret: secundum
Aplm dicente: Tu autem secundum duriciam cordis
tui: et cor impenitens thesaurizas tibi iram in
die ire et reuelationis iusti iudicii dei. **Su-
spicat es iniquitate quod ero tibi si-
milis:** Id est quia mala facta tua placet
tibi: placere putas et mihi. **Beatus** qui non pate-
ris ultor: vis tenere principem: et tanquam corru-
ptum iudicem prode socium vis habere. **Suspica-
tus es iniquitatem quod ero tibi similis:** dum non
vis tu mihi esse similis. **Estote enim inquit perfecti**
sicut et pater vester qui in celis est: qui facit solem
suum oriri super bonos et malos. **Huc tu imi-
tari noluit:** qui donat bona et malis: ut se-
des detrahas et bonis. **Suspicat es iniqui-
tatem quod ero tibi similis.** **Argua te:** Quia deus
manifestus veiet deus noster et non silebit: argu-
am te. **Et quod tibi faciam arguendo te:** Quid
tibi faciam? **Quid te non vides:** faciam ut vide-
as te: quia si videres te et displiceret tibi: pla-
ceres mihi: quia vero te non vides placuisti mihi:
displicebis mihi et tibi. **Mihi cum iudicabe-
ris:** tibi cum ardebis. **Quid enim tibi faciam in-
quit?** **Constituam te ante faciem tuam:**
Quid enim vis latere teipsum in dorso tuo?
Ibi es: non te vides: facio ut te videas.
Quid post dorsum posuisti aut faciem ponam: vi-
debis fedelitatem tuam: non ut corrigas: sed
ut erubescas. **Id est quia dicit ista fratres:** despe-
randus est ille cui dicitur: **Nonne illa ciuitas de**
qua dictum est: triduo ninive euertetur: intra
triduum idonea fuit periti: orare plangere: de
pena imminenti misericordiam premereri. **Audi**
ant ergo quod tales sunt: dum licet audire et tace-
re. **Veniet enim et non silebit:** et arguet quoniam cor-
rectioni locus nullus erit: **statuam te inquit ante**
faciem tuam. **Quid ergo tu facis quod es:** quod tibi
minas facere dominus: **Tolle te a tergo tuo vbi**
te videre non vis: dissimulas a factis tuis et
constitue te ante te. **Ascende tribunal mentis tue:**
esto tibi iudex: torquet te timor eripat te con-
fessio: et dic deo tuo: quoniam iniquitatem meam ego
cognosco: et delictum meum ante me est semper.
Quod erat post te: fiat ante te: ne tuum postea

Alia lra.
† Existimasti
iniquitatem, † tui.

Alia lra.
† et statuam te.

a deo iudice fias ante te: et non sit quod fugias
te. **Intelligite autem hec qui obliui-
scimini dominum:** Videte quia clamat: et non ta-
cet: non perit. **Oblitus eras dominum:** non cogita-
bas de vita tua mala. **Intellige quia oblitus**
es dominum. **Neque rapiat sicut leo et non**
sit qui eruat. Quid est sicut leo? Sicut
fortis: sicut potens: sic ille cui nemo resiste-
re potest. **Ad hoc retulit:** ut diceret leo. **Po-
nit enim in laude:** ponit et in vituperatione.
Victus est leo: diabolus: aduersarius vester
ait: tanquam leo rugiens circuit querens quem deuo-
ret. **Quid quia ille leo dicitur est:** propter ima-
nem seueritatem: christus non dicitur leo propter ingen-
tem fortitudinem: **Et vbi est illud:** vicit leo de
tribu iuda: **Intendat paululum caritas vestra ad**
huc modicum quod restat. **Obsecro vos:** ut ex-
cuciat fatigationem: aderit ille qui vobis us-
que ad hanc horam vires dedit. **Paulo ante di-
xerat tanquam indicem nobis:** ut audistis veci-
gal quod dicitur laudis sue: immola deo sacrificium
laudis: et redde altissimo preces tuas: postea
autem per totum dixit deus: ut quod tu enarras ius-
ticias meas: et assumis testamentum meum per
os tuum. **Tanquam diceret ei:** Nihil tibi prodest
quod laudas. **Ego indixi laudis sacrificium**
illis qui bene viuunt. **Eis enim prodest quod laudat:**
tu autem si laudas nihil tibi prodest. **Est quod me**
laudas: **Non est speciosa laus in ore peritorum.**
Postea concludit quasi ad vtrumque: et arguens
malos qui obliuiscuntur deum: ait: **Intelligite**
qui obliuiscimini deum: neque rapiat sicut leo:
et non sit qui eruat. **Sacrificium laudis**
glorificabit me. Quod sacrificium laudis
glorificabit me: **Certe nihil prodest malis sa-
crificium laudis:** quia assumunt testamentum tuum
per os suum: et faciunt damanda que displicent
oculis tuis. **Propterea inquit et illis hoc di-
co:** sacrificium laudis glorificabit me. **Id est pu-
tabas tibi laudem non prodesse:** lauda: proderit
tibi. **Si enim male viuas et bona dicis:** non dum
laudas. **Sed rursus si cum cepis bene viuere:** me-
ritis tuis tribuas quod bene viuas: non dum lau-
das. **Holo te esse latronem insultantem cruci**
domini: sed nec te illum volo esse in templo iactan-
tem merita sua: et occultantem vulnera sua.
Si fuerit iniquus et pseueras in illa iniquitate: non
dico tibi: non proderit laus: sed non me laudas:
laudem istam esse non deputo. **Rursus si fuerit**
quasi iustus: nam nemo iustus nisi humilis et pius:
et de iusticia tua inflatur incessans: et alios in
tua comparatione contempsit: et super extollerit te
tanquam glorias de meritis tuis: non me laudas.
Nec ille me laudat qui male vivit: nec ille

Alia lra non habet

Alia lra non habet.
Alia lra.
† eripiat.

Alia lra.
† honorificabit

me laudat qui quasi de suo bñ viuit. Sed nūqd ille pharise⁹ qñ d suo talis erat cū diceret: grās tibi ago qz nō sum sic ceteri homines: Bñas deo agebat ex eo qd bonuz in se habebat. Quis ḡ aliqd bonū i te sit: quis iā intelligas: nō ex te esse qd bonū ē: sed a deo te accepisse: tñ i eo ipso: si te extuleris sup aliū non habentē: inuid⁹ teneris: nōdū laudator me⁹ eris. Prmo ḡ corrige te a via pessima: incipe viuere bñ: intellige qz nō corrigeris nisi dono dei. Adñio enī gressus hoīs dirigunt. Hoc cū intellexerit: faue ⁊ alijs: vt sint qd ⁊ tu es: qz b eras ⁊ tu qd ⁊ illi sūt. Faue qntū potes: ⁊ noli desperare: nō enī vsqz ad te diues de⁹. Nō ergo laudat q male viuēdo offendit dñm: non laudat q cū iā cepit bñ viuere: de suo putat esse qd bñ viuit: nō acceptū a deo. Nec ille laudat: qui cū sciat se qd bñ viuit accepisse a deo: tñ vsqz ad se vult esse diuitē teum. Ille itaqz q dicebat: grās tibi ago de⁹: q nō sū sic ceteri hoīes: iniusti: raptores: adulteri: sic ⁊ publican⁹ iste: nōne ibi habebat vñ diceret: dona ⁊ publicano huic qd mihi donasti: supple ⁊ mihi q nōdum dedi sti. Sz iā quasi saturat⁹ ructabat: nō dicebat: ego at egen⁹ ⁊ paup: qd dicebat publicanus ille: dñe ppit⁹ esto mihi pctōri. Iō descendit iustificat⁹ publican⁹: magisqz ille pharise⁹. Ergo audite q bñ viuitis: audite q male viuitis: sacrificiū laudis glificabit me. Nemo mihi offert b sacrificiū: ⁊ malus est. Nō dico: nō b mihi offerat mal⁹: s nemo qui mihi hoc offerat malus. Qui enī laudat bonus est: quia si laudat etiam bene viuit: quia si laudat: non solum lingua laudat: sed ⁊ vita cū lingua p̄sentit. Sacrificiū laudis alificabit me. Et tibi via est in qua ostēdā illi salutare dei. In sacrificio laudis via est: qua illi ostēdā salutare dei. Qd ē salutare dei: Christ⁹ Iesus. Et quō in sacrificio laudis: nobis ostēdit christ⁹: Quia christ⁹ cū grā venit ad nos. Nec dic Apl's. Quō aut iā nō ego: viuit vō in me christus. Qd aut in carne viuo: in fide viuo filij dei: q me dilexit: ⁊ tradidit semetipm p me. Agnoscat ergo pctōres: qz nō op⁹ esset medic⁹ si sani eēnt. Etenim christ⁹ p impijs mortu⁹ est. Cū ḡ agnoscut impietates suas: ⁊ primo imitant publicanū illū dicentē: dñe ppitius esto mihi pctōri: ostendūt vulnera: implorat medicū. Et qz nō se laudāt: sed repbēdūt se: vt q gloriat nō in se: sed in dño glief: agnoscut cām ad

uēt⁹ christi: qz iō veit vt pctōres saluos faceret: qz Iesus christ⁹ venit inqt: i hūc mūdū peccatores saluos facere: quoz p̄mīs ego sū. Proinde illos iudeos de opē suo gloriātes: sic arguit idē Apl's: vt eos diceret ad grām nō p̄tinere: q meritis ⁊ opib⁹ suis mercedē deberi arbitrabant. Qui ergo ad grām se scit p̄tinere: qd est christ⁹: et qd est christi: nouit qz indiget grā. Si grā vocat: grās dat. Si gratis dat: nulla merita tua p̄cesserūt vt def. Nā si p̄cesserūt merita tua: merces nō imputet scdm gratiaz: sed scdm debitū. Si ḡ dicis p̄cessisse merita tua: te vis laudari nō deū: idō nō agnoscis christū: qui venit cū gratia dei. Couerte ergo te ad merita tua: vide illa mala fuisse: vt nō tibi deberet nisi suppliciū: nō p̄mū. Et cū viderē qd tibi p meritiū debeat: agnoscis quid p gratiā donec: et sacrificio laudis glorificās deū. Ibi est cū via i qua noueris christū salutare dei.

Explicit Tractatus de ps. XLIX

Incipit Tractatus de ps. L. et vltimo prime quinquagene. Prefatio.

Multitudinis huius: nec frequentia fraudāda est: nec infirmitas onerāda. Silentij petim⁹ ⁊ q̄tem: vt vox nostra post besternū laborē possit aliquātis virib⁹ p̄durare. Credēdū ē caritatem vestrā: nō ob aliud hodierno die copiosius puenisse: nisi vt ore ⁊ p̄ eis q̄s absentia fac alienos ⁊ p̄uersus affect⁹. Neqz enī loqmur de paganis: neqz de iudeis: sed de christianis. Neqz de his adhuc cathecuminis: s de mlti etā baptisatis a quoz lauacro nihil distatis: ⁊ eoz tñ cordi dissiles estis. Qz mltos enī hodie frēs nros cogitam⁹ ⁊ plāgm⁹ ire in vanitates ⁊ infanias mēdaces: negligere qd vocati sūt. Qui si forte in ipso circa aliq ex cā expauescāt. continuo se signāt: ⁊ stāt illic portātes i frōte: vñ abscederēt si b i corde portarēt. Bepcāda est misericordia dei: vt donet intellectuz ad ista dñāda: ⁊ affectū ad fugiēda: ⁊ misericordiā ad ignoscēda. Opportune ḡ d penitētia psalm⁹ hodie cātat⁹ est. Loqmur et cū absentib⁹. Erit ad eos vox nra: mēoria vra. Nec vt saucios ⁊ lāguidos negligatis: s vt facili⁹ sanetis: sani pmanere debetis. Corrigite arguēdo: psolamī alloquendo: exēplū p̄bete bñ viuēdo. Aderit eis q affuit ⁊ vobis: Nō enī vobis iaz ista p̄icta p̄tergressis: fons misericordie dei p̄cisus ē. Quia venistis: veniet: q trāsistis: trāsibūt.